

KALLELSE

Servicenämnden

Sammanträdesdatum: 2023-01-17

Tid Kl.08:30-16:00

Plats Dream Padel Stora Viken, Vikenvägen 230 Bohus

Ledamöter
Sune Rydén (KD), ordförande
Jessika Loftbring (C), 1:e vice ordförande
Claes Mellander (SD), 2:e vice ordförande
Ann Lundgren (S)
Gay Johansson (M)
Peter Lidström (S)
Ronald Sandgren (M)

Ersättare
Ronny Alm (SD)
Sari Andersson (S)
Patrik Engelin (KD)
Bengt Lundberg (S)
Brita Karlsson (FiA)
Anders Börjesson (V)
Pernilla Slitebo (FiA)

Övriga

Maria Augustsson, Sektorchef
Boris Gorgijevski, Controller
Daniella Ölmunger, Avdelningschef Strategi och uppföljning
Tony Jönsson, Verksamhetschef fastighet och IT
Linda Wimark, Verksamhetschef verksamhetsstöd
Sofie Axelsson, Verksamhetschef kost
Filip Olsson, Nämndsekreterare

Förhinder att närvara anmäls till: Filip Olsson på filip.olsson1@ale.se alternativt 070 216 4562

Sune Rydén
Ordförande

Ärenden	Föredragande	Tid
A Upprop		
B Justering		
1 SERN.2023.1 - Fastställande av föredragningslistan		
2 SERN.2023.8 - Påminnelse om jävsbestämmelser		
3 SERN.2022.58 - Ekonomisk månadsuppföljning per december och preliminärt ekonomiskt resultat för 2022	Boris Gorgijevski, controller	10 min
4 SERN.2022.90 - Nämndplan och budget 2023	Maria Augustsson, Sektorchef	30 min
5 SERN.2022.127 - Nulägesanalys inför budgetprocess 2024	Maria Augustsson, Sektorchef	30 min
6 SERN.2023.7 - Redovisning av pågående projekt / lokalförsörjningsplan 2023	Tony Jönsson, Fastighetschef	20 min
7 SERN.2022.132 - Riktlinjer för lokalförsörjning	Tony Jönsson, Fastighetschef	15 min
8 SERN.2023.3 - Information från förvaltningen 2023	Maria Augustsson, Sektorchef	20 min
9 SERN.2023.3 - Information om arbetet med genomlysning av nämndens verksamhet	Linda Widmark, verksamhetschef	10 min
10 SERN.2023.4 - Redovisning av delegeringsbeslut 2023		5 min
11 SERN.2023.5 - Redovisning av		5 min

Ärenden

Föredragande

Tid

underättelser, beslut och domar 2023

12 **SERN.2023.9 - Övriga frågor**

Servicenämndens ordförande påminner nämndens ledamöter och ersättare om kommunallagens bestämmelser om jäv:

Kommunallagen (2017:725) 6 kap.

28 § En förtroendevald är jävig, om

1. han eller hon eller någon närstående är part i ärendet eller annars kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,

2. han eller hon eller någon närstående är eller har varit ställföreträdare eller ombud för en part i ärendet eller för någon annan som kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,

3. ärendet rör tillsyn över sådan kommunal verksamhet som han eller hon själv är knuten till, eller

4. det finns någon annan särskild omständighet som gör att hans eller hennes opartiskhet i ärendet kan ifrågasättas.

Lag (2022:638).

29 § Om det är uppenbart att frågan om opartiskhet saknar betydelse, ska nämnden bortse från jäv.

30 § En förtroendevald som är jävig i ett ärende hos en nämnd får inte delta eller närvara vid handläggningen av ärendet. Den förtroendevalde får dock vidta åtgärder som inte någon annan kan utföra utan att handläggningen försenas avsevärt.

Den som känner till en omständighet som kan antas utgöra jäv mot honom eller henne ska självmant uppge det.

Har det uppkommit en fråga om jäv mot en förtroendevald och har någon annan inte trätt i dennes ställe, ska nämnden snarast besluta i jävsfrågan. Den som jävet gäller får delta i prövningen av jävsfrågan endast om nämnden annars inte är beslutsför och någon annan inte kan tillkallas utan olägligt uppskov.

Sektor service

Diarienummer: SERN.2022.90

Datum: 2023-01-04

Förvaltningschef Maria Augustsson

Servicenämnden

Nämndplan 2023

Förslag till beslut

Servicenämnden beslutar att godkänna förslag till nämndplan med budget för 2023.

Servicenämnden beslutar att uppdra åt serviceförvaltningen att utreda uppdragen i nämndplan numrerade 4.2.4 och 4.2.5.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

Serviceförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges riktade mål kan uppnås och att tilldelade uppdrag ska kunna genomföras utifrån föreslagen nämndplan.

Ekonomiskt finns det utmaningar för servicenämnden 2023 på grund av omvärldsfaktorer som ökade livsmedelspriser och ökade mediakostnader. Verksamheterna har för budget 2023 inte haft möjlighet att skapa ett utrymme motsvarande 1-1,5 % av sina bruttokostnader för att på så sätt kunna ge förutsättningar för centrala utvecklingsmedel och oförutsedda kostnader.

Vad gäller personal konstateras det i nämndplanen att det inom serviceförvaltningen finns några tjänster som är svårrekryterade. Arbetet med kompetensförsörjningsanalys behöver därför intensifieras under 2023 för att finna strategiska åtgärder för att öka möjligheten till goda rekryteringar. I avsnittet konstateras också att sjukfrånvaro har varit fortsatt hög för serviceförvaltningen och särskilt för verksamhetsområde kost.

Maria Augustsson

Förvaltningschef

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2023

Nämndplan med budget för 2023

Beslutet skickas till:

För vidare hantering:
Kommunstyrelsen

För kännedom:
Övriga nämnder

Ärendet

Inför varje nytt verksamhets- och budgetår skall servicenämnden fatta beslut om nämndplan och budget. Planen ska vara styrande för den verksamhet serviceförvaltningen bedriver utifrån beslutade budgetramar och hantering av de mål och uppdrag som beskrivs. Servicenämnden har utifrån kommunfullmäktiges beslutade budget för 2023 fått tre riktningmål och sju uppdrag. I denna nämndplan har servicenämnden koncentrerat sig till de delar av kommunfullmäktiges budget som berör nämnden och utifrån det kommenterat mål och uppdrag till nämnden och hur dessa skall fullgöras.

Ekonomisk bedömning

I budgetramarna för 2023 är servicenämnden tilldelad 129,26 miljoner kronor i kommunbidrag. Servicenämnden har dock två olika finansieringsmodeller, ramfinansiering via kommunbidrag samt intäktsfinansiering. Ramfinansiering finansierar en mindre del av fastighet och IT, stab, lokalvård samt kostverksamheten. Intäktsfinansieringen finansierar fastighet och större delen av IT, vaktmästeri och fordon.

Under 2023 kommer IT-enhetens nuvarande finansieringsmodell att utredas och eventuellt revideras till kommunbidrag inför 2024. IT-verksamheten har idag både en del av verksamheten som är finansierad av kommunbidrag - det som rör den tekniska plattformen - och en del som finansieras via intäkter för IT-tjänster från sektorerna (till exempel IT-utrustning som datorer och bildskärmar).

Fastighet kommer att utredas under första kvartalet 2023. Den fastighetsrelaterade delen av verksamheten består i huvuddrag av två delar, internhyran som helt och hållet är intäktsfinansierad utifrån förvaltningarnas lokalnyttjande och finansierar därmed verksamhet drift och underhåll. Lokalförsörjningens kostnader för berörd personal bokförs på de investeringsprojekt där arbetet utförs och resulterar framgent i en kapitalkostnad på respektive internhyresobjekt.

Vaktmästeri och fordons nuvarande finansieringsmodell kommer också att utredas under 2023 inför eventuell övergång till kommunbidrag. Vaktmästeri finansieras utifrån en prismodell som bygger på ett timpris och en köpt volym från förvaltningarna. Den gemensamma fordonshanteringen är intäktsfinansierad via den kostnad som tas ut från övriga sektorer för varje bil som hanteras inom ramen för deras respektive verksamhet.

Verksamheterna har inför budget 2023 inte haft möjlighet att skapa ett utrymme motsvarande 1-1,5 % av sina bruttokostnader för att på så sätt kunna ge förutsättningar för centrala utvecklingsmedel och oförutsedda kostnader

Invånarperspektiv

Vid genomförandet av nämndplanen säkerställs att sektorn beaktar konsekvenser för kommuninvånarna.

Hållbarhetsperspektivet

Vid genomförandet av ett antal av uppdragen i nämndplanen ingår hållbarhet som en naturlig del.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Området har beaktats men bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Förhandlad enligt MBL xx-xx

Beslutets genomförande

När nämnden fattat beslut om nämndplan och budget för 2023 kommer sektorn att lägga en detaljbudget för respektive enhet samt fördela ansvar för mål och uppdrag, för att högsta möjliga måloppfyllelse ska uppnås under året.

Förvaltningens bedömning

Serviceförvaltningen bedömer att mål uppnås och uppdrag genomförs utifrån föreslagen nämndplan.

Ekonomiskt finns det för serviceförvaltningens verksamheter utmaningar 2023 med ökade kostnader för livsmedel och media. Verksamhetsåret 2023 är svårbedömt utifrån ekonomiska konsekvenser med anledning av det ekonomiska läget både nationellt och internationellt med ökad inflation med mera. Verksamheterna har inför servicenämndens arbete med budget för 2023 inte haft möjlighet att skapa ett utrymme motsvarande 1–1,5 % av sina bruttokostnader för att på så sätt kunna ge förutsättningar för centrala utvecklingsmedel och oförutsedda kostnader

Sammantaget innebär det ekonomiska läget att det ekonomiska resultatet för serviceförvaltningen måste följas nogsamt under första delen av 2023 för att kunna sammanfatta läget inför arbetet med budget för 2024.

Även vad gäller serviceförvaltningens personal konstateras utmaningar då sjukfrånvaron bland förvaltningens personal fortsatt är hög och särskilt för verksamhetsområde kost. Därför är viktigt att följa sjukfrånvaron under 2023 där stort fokus kommer att läggas på att öka frisknärvaron.

Servicenämnden

Nämndplan med budget 2023

Innehållsförteckning

1 Nämndens uppdrag.....	3
2 Sammanfattning.....	4
3 Visionen - Lätt att leva.....	5
4 Politiska målsättningar.....	6
5 Basverksamhet.....	9
6 Ekonomisk sammanfattning.....	11
7 Personal.....	13

1 Nämndens uppdrag

Serviceförvaltningens övergripande målformulering är: ”Genom positivt bemötande, effektiv service och stolta medarbetare underlättar vi för Ale kommun”. Nämndens uppdrag är beskrivet i reglementet, senast uppdaterat den 14 november 2022, enligt nedan.

Förvaltningens egendom

Serviceämnden ansvarar för kommunens byggnader och tillhörande anläggningar.

Ansvar för byggnader och anläggningar som är kommunägda innebär att nämnden har förvaltningsansvaret för egendomen.

Lokalförsörjning

Serviceämnden ansvarar för kommunens lokalförsörjning. Serviceämnden ska efter samråd med övriga nämnder upprätta lokalförsörjningsplan för kommunens myndigheters behov av lokaler och bostäder på kort och lång sikt.

Internpost

Serviceämnden ansvarar för kommunens in- och utgående post samt post mellan kommunala enheter. Ansvaret omfattar inte digital post.

Kommungemensam IT-verksamhet

Serviceämnden ansvarar för kommungemensam IT-verksamhet förutom det som kommunstyrelsen ansvarar för som är övergripande och samordnande digital verksamhetsutveckling samt vid behov prioritering av sådan verksamhet.

Övrig internservice

Serviceämnden får bedriva verksamheter bestående av service till kommunens myndigheter, såsom lokalvård, kostverksamhet, vaktmästeritjänster och allmän verksamhetsservice samt tillhandahållande av fordon för kommunens behov.

2 Sammanfattning

I denna nämndplan med budget 2023 har servicenämnden koncentrerat sig till de delar av kommunfullmäktiges budget som berör nämnden och utifrån det kommenterat mål och uppdrag till nämnden och hur dessa skall fullgöras.

Servicenämnden har av kommunfullmäktige fått tre riktningmål som kommer att hanteras enligt följande:

- Ett tryggare Ale: *Arbetet med ökad trygghet inom drift och skötsel av kommunens lokaler och dess yttre miljö ska fortsätta och fördjupas.*
- Fokus på kundnytta i Ale: *Återkoppling till serviceförvaltningens kunder behöver fortsätta utvecklas och ökad samordning mellan serviceförvaltningens verksamheter skall prioriteras.*
- En effektivare organisation i Ale: *Ett specifikt uppdrag för 2023 har givits från kommunfullmäktige om att genomlysning av hela organisationen med fokus på effektivitet. Utifrån vad resultatet av genomlysningen visar kommer förslag till åtgärder arbetas fram. En återrapportering till kommunfullmäktige ska ske i maj.*

Servicenämnden har också av kommunfullmäktige fått sju uppdrag som kommer att hanteras enligt följande:

1. Gallring och revidering av styrdokument: *En översyn och revidering av serviceförvaltningens styrdokument kommer göras under 2023.*
2. Tilltalande utemiljö i tätorterna: *Servicenämndens uppdrag för utemiljö begränsar sig till den kvartersmark som omgärdar kommunens lokaler. Om någon lokalanknuten kvartersmark ligger i direkt anslutning till allmänna platser och vägar kommer servicenämnden medverka till att uppdraget uppfylls i samverkan med samhällsbyggnadsnämnden.*
3. Utveckla skolmaten: *Måltidsråd kommer att hållas där barnen/ eleverna får möjlighet att påverka måltiderna inom de ramar kostverksamheten behöver förhålla sig till. Möjliggöra olika sätt där förslag från eleverna tas in och tas tillvara på.*
4. Biltvätten upphandlas
5. Samordnad varudistribution
6. Flerdimensionellt äldreboende i södra kommundelen: *Uppdraget om flerdimensionellt äldreboende kommer att analyseras utifrån tilldelat markområde och analysen kommer att kommuniceras till servicenämnden under första halvåret 2023.*
7. Genomlysning av hela organisationen: *genomlysning av serviceförvaltningens organisation kommer presenteras i särskild rapport och återrapporteras till servicenämnden i slutet av mars 2023.*

Ekonomiskt finns det utmaningar för servicenämnden 2023 på grund av omvärldsfaktorer som ökade livsmedelspriser och ökade mediakostnader. Verksamheterna har för budget 2023 inte haft möjlighet att skapa ett utrymme motsvarande 1-1,5 % av sina bruttokostnader för att på så sätt kunna ge förutsättningar för centrala utvecklingsmedel och oförutsedda kostnader.

Under avsnittet personal konstateras att det inom förvaltningen finns några tjänster som är svårrekryterade. Arbetet med kompetensförsörjningsanalys behöver därför intensifieras under 2023 för att finna strategiska åtgärder för att öka möjligheten till goda rekryteringar. I avsnittet konstateras också att sjukfrånvaro är fortsatt hög för serviceförvaltningen och särskilt för verksamhetsområde kost. Därför är viktigt att följa sjukfrånvaron under 2023 där stort fokus kommer att läggas på att öka frisknärvaron.

3 Visionen - Lätt att leva

I Ale är det nära till skola, arbete och sköna naturupplevelser. Det centrala läget i Götaälvdalen med närhet till Göteborgs storstadspuls är en tillgång.

Visionen är Lätt att leva. Med detta menar vi att vi:

- antar utmaningar med lust och energi
- tillsammans ska förenkla och underlätta människors vardag
- förädlar våra tjänster och service
- värnar om den gemensamma livsmiljön och ger alebornas livskvalitet

Med mod, samarbete och energi skapar vi en levande kommun för både invånare och företagare. Vi ger aleborna livskvalitet och inspiration att förverkliga sina drömmar, här är det lätt att leva. Som hjälpmedel på resan mot år 2023 har politiken tagit fram denna verksamhetsplan som pekar ut vilka områden vi ska fokusera på och vad vi behöver göra. Den hjälper oss att arbeta i visionens riktning och säkerställer att vi gör rätt saker för aleborna.

4 Politiska målsättningar

4.1 Riktningssmål

4.1.1 Ett tryggare Ale

Planeringskommentar

Kommunfullmäktige har antagit ett riktningssmål "ett tryggare Ale". Servicenämnden har i ansvar att utifrån sina ansvarsområden ta sig an riktningssmålet. Servicenämnden har ett ansvar för den fysiska miljön i Ale när det gäller genom drift och skötsel av kommunens lokaler och dess yttre miljö. Fullmäktiges målsättning visar att ansträngningarna ska fortsätta, breddas och fördjupas. Arbetet med ökad trygghet inom drift och skötsel av kommunens lokaler och dess yttre miljö ska därför fortsätta och fördjupas. Kostnadseffektiva och trygghetsskapande åtgärder ska välkomnas och anammas där så är möjligt.

Serviceförvaltningen skall:

Definiera vad trygghet innebär för serviceförvaltningen.

Arbeta in trygghetsperspektivet i relevanta styrdokument.

Rapportera av arbetet kontinuerligt i dialog mellan förvaltning och nämnd.

4.1.2 Fokus på kundnytta i Ale

Planeringskommentar

Kommunfullmäktige har antagit ett särskilt riktningssmål om fokus på kundnytta i Ale. För servicenämnden är dialogen med kunderna avgörande för förståelse mellan parterna och att förväntningarna på varandra är rimliga och på samma nivå från bägge parter. Återkoppling till och delaktighet med serviceförvaltningens kunder är därför viktig och behöver fortsätta utvecklas. Serviceförvaltningen skall därför hålla regelbundna dialogträffar på olika nivåer, där servicenivå, måluppfyllelse samt övriga överenskommelser diskuteras, som ett led i att utveckla detta arbete

Tjänstebeskrivningar och gränsdragningslista för lokaler är en viktig del för att kärnverksamheterna ska veta vad de kan förvänta sig för service från serviceförvaltningen inom de olika områdena. Det ställs höga krav på samordning mellan serviceförvaltningens verksamheter för att bidra till samordningsvinster och effektiviseringar i det dagliga arbetet och samordning mellan serviceförvaltningens verksamheter skall prioriteras.

Serviceförvaltningen fortsätter under 2023 arbetet med målbildsarbete för förvaltningen med tillhörande aktivitetsplan för att strukturerat jobba med verksamhetens strategiska utveckling. Tre större områden är prioriterade i målbildsarbetet: servicekulturen, processer/dokumenthantering samt styrning och ledning.

4.1.3 En effektivare organisation i Ale

Planeringskommentar

Kommunfullmäktige har antagit ett särskilt riktningssmål om en effektivare organisation i Ale. Ett specifikt uppdrag för 2023 har givits från kommunfullmäktige om att genomlysna hela organisationen med fokus på effektivitet. Utifrån vad resultatet av genomlysningen visar kommer förslag till åtgärder arbetas fram. En återrapportering till kommunfullmäktige ska ske i maj.

4.2 Uppdrag

4.2.1 Uppdrag: Gallring och revidering av styrdokument

Allmän beskrivning

Fortsatt arbetet med revidering och effektivisering av styrdokument.

Planeringskommentar

En översyn och revidering av serviceförvaltningens styrdokument kommer göras under 2023. I takt med att fler av serviceförvaltningens processer kartlagts samt i samband med att lokalförsörjningsprocessen kommer att implementeras under 2023 görs en genomgång, gallring och revidering av tillhörande styrdokument.

4.2.2 Uppdrag: Tilltalade utemiljö i tätorterna

Allmän beskrivning

Klipp, snygga till och plantera längs vägar, allmänna platser mm i tätorterna

Planeringskommentar

Servicekommitténs uppdrag för utemiljö begränsar sig till den kvartersmark som omgärdar kommunens lokaler. Av denna anledning anser serviceförvaltningen att ansvaret för detta uppdrag, primärt ligger på samhällsbyggnadsnämnden. Om någon lokalanknuten kvartersmark ligger i direkt anslutning till allmänna platser och vägar kommer servicekommittén medverka till att uppdraget uppfylls i samverkan med samhällsbyggnadsnämnden.

4.2.3 Uppdrag: Utveckla skolmaten

Allmän beskrivning

Elever i alla åldrar ska uppleva matsedeln som attraktiv.

Planeringskommentar

Måltidsråd hålls på enheterna där barnen/eleverna får möjlighet att påverka måltiderna inom de ramar kostverksamheten behöver förhålla sig till. Möjliggöra olika sätt där förslag från eleverna tas in och tas tillvara på.

4.2.4 Uppdrag: Biltvätten upphandlas

Allmän beskrivning

Leverantören skall ta ett socialt ansvar.

Planeringskommentar

Funktionen som ansvarar för biltvätt i Ale är för närvarande placerad i enhet vaktmästeri och fordon. En del av enheten hanterar fordon och arbetsuppgifter som t.ex. administration av leverantörsavtal, serviceavtal, chaufförer samt biltvätt. Totalt består denna del av sju medarbetare, varav två medarbetare med lönebidrag och nystartsbidrag som hanterar biltvätt som huvudsaklig arbetsuppgift. Vid en upphandling av biltvätt behöver dessa personers anställning ses över tillsammans med HR. Eftersom det i huvudsak är tre medarbetare som berörs av denna förändring kommer det bli utmanande att även leverera övriga uppdrag då medarbetarna idag hjälper varandra och också kan täcka upp vid eventuell sjukdom och semester. Eftersom tre av fyra medarbetare som återstår är anställda som chaufförer ökar sårbarheten och enheten bedömer det svårt att leverera även övriga fordonsrelaterade uppdrag.

4.2.5 Uppdrag: Samordnad varudistribution

Allmän beskrivning

Samordna transporter av varor och tjänster.

Planeringskommentar

Uppdraget har tidigare beskrivits för nämnden då ett antal frågetecken behöver besvaras för att komma vidare:

- Vilka tjänster ska upphandlas och hur ser det ut gällande LoU och redan befintliga avtal.
- Budgetförutsättningar.
- Behov av lagerlokal med adekvat utrustning, t.ex. lastbrygga mm.
- Transportbehov, framförallt med tanke på leveranstider, ökade prisnivåer och utmaning att rekrytera chaufförer med C-körkort.

Serviceförvaltningen bedömer att det i nuläget saknas förutsättningar för att leverera på uppdraget och skulle behöva mer information över vilka varor och tjänster som ska levereras. Vid förtydligande och beslut om genomförande är förhoppningen att detta, till viss del, kan sammanföras med redan befintliga transporter. Det finns dock en svårighet att genomföra uppdraget om biltvättfunktionen läggs ner och även övriga uppdrag inom den delen av enheten påverkas och försvinner.

4.2.6 Uppdrag: Flerdimensionellt äldreboende i södra kommundelen

Allmän beskrivning

Bygg samman särskilt boende, förskola, VC, fotvård mm.

Planeringskommentar

Under 2022 genomfördes en lokaliseringsutredning för nytt äldreboende i södra kommundelen. I november 2022 beslutade samhällsbyggnadsnämnden om placering av det nya boendet till Skårdal 67:1, Bohus och samtidigt beviljades planbesked för detaljplaneläggning av berört markområde.

Uppdraget om flerdimensionellt äldreboende kommer att analyseras utifrån tilldelat markområde och analysen kommer att kommuniceras till servicenämnden under första halvåret 2023.

4.2.7 Uppdrag: Genomlysning av hela organisationen

Allmän beskrivning

Effektivitet, placering, Ska kommunen fortsätta med verksamheten.

Planeringskommentar

Arbetet med genomlysningen har påbörjats och resultatet kommer presenteras i särskild rapport och återrapporteras till servicenämnden i slutet av mars 2023.

5 Basverksamhet

5.1 Beskrivning av basverksamhet

Övergripande

Serviceförvaltningen ska ses som en förvaltning där alla medarbetare och chefer arbetar mot den beslutade målsättningen: ”Genom positivt bemötande, effektiv service och stolta medarbetare underlättar vi för Ale kommun”. Den beslutade målbilden innebär fortsatt under 2023 prioriterade aktiviteter för att framför allt utveckla sektorn inom den gemensamma servicekulturen, styrning och ledning samt processer och dokumenthantering. Aktiviteter följs i sektorns högsta ledningsgrupp och resultat kommuniceras sedan till alla berörda. Den övergripande organisationen – förvaltningschef, verksamhetschefer samt stab finansieras via kommunbidrag.

Verksamhet fastighet och IT

Verksamhetens lokalförsörjningsenhet och drift- och underhållsenhet har med fokus på effektivt lokalutnyttjande och långsiktig kommunnytta det övergripande ansvaret för anskaffning, förvaltning och avveckling av lokaler till Ale kommuns olika verksamheter. Verksamhetens IT-enhet ansvarar för drift, utveckling och support av IT-miljön för kommunens alla verksamheter.

IT

Enheten ansvarar för drift, utveckling och support av kommunens verksamhetssystem, nätverk, datorer, telefoner och läsplattor. Man stöttar också förvaltningarna vid införande av deras verksamhetssystem och samordnar inköp av hårdvara och programvara.

Lokalförsörjning

Enheten har en enhetschef, tre projektledare, en lokalstrateg och en administrativ förvaltare. Den ansvarar för strategisk lokalplanering, ny- om- och tillbyggnationer samt in- och uthyrning av lokaler. I det dagliga arbetet ingår även att vara teknisk, ekonomisk och juridisk rådgivare i lokalfrågor åt kommunens samtliga verksamheter.

Drift och Underhåll

Enheten har som huvuduppdrag att hantera drift, tillsyn och skötsel av kommunens fastigheter. I arbetsuppgifterna ingår bl. a injustering av värme och ventilation, tillsyn av kylanläggningar i storkök och ishall, vattenprovtagning, byte av fläktfilter, reparationer, mindre underhållsåtgärder samt verksamhetsanpassningar i form av ombyggnationer. Man ansvarar också för att genomföra underhåll utifrån en beslutad underhållsplan, samt jobba med driftoptimeringar och energibesparingar. Säkerhetsfrågor kopplat till lokalerna ligger också inom denna enhet. Tillsyn, skötsel och underhåll av kommunens mark sköts på uppdrag internt av enhet Gata/Park inom sektor samhällsbyggnad.

Verksamhet verksamhetsstöd

Verksamhetsstöd innehåller lokalvård, stab, vaktmästeri och fordon.

Stab

Staben består av fyra tillsvidareanställda medarbetare. Funktioner som hanteras inom enheten är administration (ärendehantering och support), utvecklingsarbete samt ekonomi, fakturahantering och internkontroll. Enheten har under andra halvan av 2022 utrett arbetet med servicesupport och sektorns en väg in. Målet är att i början av 2023 ta fram ett underlag för fortsatt arbete samt behov inom sektorn.

Vaktmästeri och fordon

Enheten har tre huvuduppdrag: vaktmästeri, transporter och kommunens gemensamma fordonsshantering. Finansiering sker via köpta vaktmästartjänster från övriga förvaltningar samt övriga förvaltningars betalning för leasingbilar.

Lokalvård (Gul, röd och grön)

Verksamheten är uppdelad i tre enheter.

De utför professionell lokalvård i kommunens verksamhetslokaler för interna kunder/brukare.

Verksamhet kost

Verksamhetens 40 kök är indelad i tre enheter Kost Blå, Kost Gul och Kost Röd med varsin enhetschef. Kosten tillagar och bereder måltider till skolor, förskolor och särskilda boenden i Ale Kommun.

Verksamhetens mål är: välkomponerade, näringsriktiga, säkra och miljösamma måltider som tillagas och serveras med stolthet, omtanke och lust.

Kostprogram för måltider i Ale kommun är styrande för kostverksamheten.

Måltiderna ska ge brukarna en näringsriktig kost av god kvalitet enligt de Nordiska näringsrekommendationerna (NNR) och de riktlinjer som är framtagna av Livsmedelsverket (SLV). Riktlinjerna från Livsmedelsverket (SLV) ”Nationella riktlinjer för måltider i skolan, Nationella riktlinjer för måltider i förskolan och Nationella riktlinjer för måltider i äldreomsorgen” ska följas.

6 Ekonomisk sammanfattning

6.1 Ekonomisk sammanställning

Besluts/verksamhetsområden	2022		2023
	Prognos	Budget	Budget
Servicechef	200	-5 906	-6 337
Fastighet och IT	300	-21 304	-20 325
Verksamhetsstöd	-300	-37 518	-38 787
Kosten	0	-66 310	-72 669
Totalt	200	-131 038	-138 118

Finansieringsmodell

Under 2023 kommer IT-enhetens nuvarande finansieringsmodell att utredas för eventuell övergång till kommunbidrag av hela verksamheten. IT-verksamheten har idag både en del av verksamheten som är finansierad av kommunbidrag - det som rör den tekniska plattformen - och en del som finansieras via intäkter för IT-tjänster från sektorerna (t ex IT-utrustning såsom datorer och bildskärmar).

Fastighets finansieringsmodell kommer att utredas under första kvartalet av 2023. Den fastighetsrelaterade delen av verksamheten består i huvuddrag av två delar, internhyran som helt och hållet är intäktsfinansierad utifrån förvaltningarnas lokalnyttjande och finansierar därmed verksamhet drift och underhåll. Lokalförsörjningens kostnader för berörd personal bokförs på de investeringsprojekt där arbetet utförs och resulterar framgent i en kapitalkostnad på respektive internhyresobjekt.

Vaktmästeri och fordons nuvarande finansieringsmodell kommer också att utredas under 2023 inför en eventuell övergång till kommunbidrag. Vaktmästeriet finansieras utifrån en prismodell som bygger på ett timpris och en köpt volym från förvaltningarna. Den gemensamma fordonshanteringen är intäktsfinansierad via den kostnad som tas ut från övriga sektorer för varje bil som hanteras inom ramen för respektive verksamhet.

Budgetreserv

Verksamheterna har inför budget 2023 inte haft möjlighet att skapa ett utrymme motsvarande 1-1,5 % av sina bruttokostnader för att på så sätt kunna ge förutsättningar för centrala utvecklingsmedel och oförutsedda kostnader

Servicechef

Servicechefen finansierat helt och hållet av kommunbidrag. Budget består till största delen av personalrelaterade kostnader. Under 2022 har personalkostnader varit lägre än budgeterat då en verksamhetschef under våren var tillförordnad sektorchef tills dess att ordinarie sektorchef tillträdde i juni.

Fastighet & IT

Fastighet har under 2022 upplevt ökade mediakostnader (el och värme) vilket fortsatt kommer att utgöra en utmaning under kommande år. Detta påverkar samtliga sektorer inom kommunen då varje sektor betalar för deras egen förbrukning inom ramen för internhyran. För att mildra effekten för sektorerna har ackumulerat överskott på kapitalkostnadsbudget inom fastighet använts under 2022 för att minska debiteringen av mediakostnader. Ytterligare en utmaning är höga reparations/underhållsbehov för kommunens lokaler.

Kommunfullmäktige har beslutat att omfördela 1,7 mnkr av IT:s budgetram till kommunstyrelsen för utveckling av kommunens digitalisering. IT behöver anpassa verksamheten till den nya budgetramen. IT ämnar minska användandet av externa konsulter och på så sätt klara budgeten 2023. Ytterligare utmaningar är en hög

kostnadsutveckling av hårdvara och programvara.

Verksamhetsstöd

Under 2022 tilldelades vaktmästeri och fordon en extra medarbetare utan att få ytterligare budgetmedel vilket bidraget till enheten underskott. Fordonshanteringen brottas med en delvis ålderstigen fordonsflotta vilket innebär höga reparations- och underhållskostnader. I kombination med långa leveranstider av nya fordon kommer problemet att förvärras kommande år. Enheten höjer avgifterna för att kunna klara budget nästkommande år. 2% höjning av fordonsavgift (höjning uteblev för budgetår 2022) samt 2% höjning av timpriset för vaktmästeritjänster.

Lokalvården har genomgått första året med ramfinansiering under 2022. Övergången från intäktsfinansiering till ramfinansiering har fungerat mycket väl, årets resultat är i linje med budget.

Kosten

Priset på livsmedel har under 2022 ökat kraftigt vilket utgjort en stor utmaning. Kostverksamheten har inför budget 2023 tilldelats medel för att höja måltidskvalitén men om prisökningen av livsmedel fortsätter under 2023 kan detta komma att äta upp en stor del av satsningen med påföljd att måltidskvalitén inte höjs utan i stället enbart bibehåller samma kvalité.

Sjukfrånvaro har varit fortsatt hög för kostverksamheten under 2022 och utgör ett riskområde även under kommande år. Under året som gått har det varit svårt att få in timvikarier i tillräcklig omfattning vilket resulterat i ett överskott på personalbudgeten. Ur ett kortsiktigt ekonomiskt perspektiv är det positivt om personalen är sjuk och inga timvikarier finns att tillgå men ur ett långsiktigt perspektiv belastar detta den existerande personal och ger på så vis upphov till ökad kostnader längre fram.

7 Personal

Analys och kommentar

Analys och kommentar

Antalet tillsvidareanställda i serviceförvaltningen är 226 stycken varav kvinnor utgör 75,33 procent och män 24,67 procent. Inom förvaltningen finns några tjänster som är svårrekryterade, bland annat kockar och vissa tjänster inom tekniska kompetenser t ex byggingenjörer/projektledare. Arbetet med kompetensförsörjningsanalys behöver därför intensifieras under 2023 för att finna strategiska åtgärder för att öka möjligheten till goda rekryteringar inom respektive område.

Sjukfrånvaro har varit fortsatt hög i förvaltningen under 2022 och särskilt för verksamhetsområde kost. En anledning till detta är att flera medarbetare har fått operationstider som de väntat på. Därför är det än viktigare att följa sjukfrånvaron under 2023 där stort fokus kommer behöva läggas på att öka frisknärvaron. Det finns också ett antal långtidssjukskrivna i förvaltningen och det beror främst på att flera av dessa medarbetare har ett fysiskt arbete som över tid givit förslitningsskador. Hantering av rehabiliteringen av dessa är viktig samt också det förebyggande arbetet.

Serviceförvaltningen vill ha ett arbetsklimat och en kultur som präglas av tillit, gemenskap, delaktighet och ansvarstagande. Ett klimat där varje medarbetare känner sig sedd, hörd och vet att man är en viktig medarbetare i vårt gemensamma Ale. Målet är att alla skall känna en stark vi-känsla och stolthet över att arbeta i och representera Ale kommun. Därför har förvaltningen skapat en långsiktig målbild med tillhörande aktiviteter för att nå det gemensamma målet "Genom positivt bemötande, effektiv service och stolta medarbetare underlättar vi för Ale kommun". De tre högst prioriterade områdena i målbilden är "Kultur", "Processer/dokumenthantering" samt "Styrning och ledning". Alla dessa tre områden påverkar tydligt chefers och medarbetares arbetsmiljö.

Serviceförvaltningen ska arbeta för en positiv och gemensam organisationskultur. Gemensamma förhållningssätt utifrån framtagna kännetecken ska prägla organisationen. Kulturen ska leda till att medarbetarna känner stolthet, omtanke och lust. Arbetet med organisationskulturen har bland annat som målsättning att skapa en god arbetsmiljö, hög effektivitet och ett tydligt fokus på dem vi är till för.

Förvaltningens kultur ses genom medarbetares och chefers sätt att vara, förhålla sig, kommunicera och arbeta tillsammans. D v s det som finns i atmosfären mellan alla, som är svårt att fånga, men ändå finns där och omedvetet påverkar. Kulturen är allas agerande, attityder och värderingar, hur chefer och ledare sänder sina budskap, vad som är viktigt, vad som följs upp eller inte följs upp.

I relationer internt och externt skall grunden för mötet utgå från öppenhet och respekt. Det kommunens medborgare märker i sina kontakter med kommunens verksamheter är den interna förmågan att samverka över organisationsgränser och ansvarsområden. Ett lovat åtagande skall levereras, oavsett vem/vilka i kommunens organisation som genomför uppdraget. För detta behövs en tillitsfull intern kommunikation och samverkan.

Kommunfullmäktiges och servicenämndens nämndplan präglas av en tillitsbaserad styrning och ledning som ska utvecklas genom att stärka medarbetarskapet och ledarskapet.

Serviceförvaltningen har kommit en bit på väg att bli EN organisation. Utvecklingen av en gemensam kultur utifrån målbilden ska fortsätta mot målsättningen att alla chefer och medarbetare ska känna stolthet över att de arbetar i serviceförvaltningen och i Ale kommun.

Serviceförvaltningen

Diarienummer: SERN.2022.127

Datum: 2023-01-03

Förvaltningschef Maria Augustsson

Servicenämnden

Servicenämnden nulägesanalys 2022

Förslag till beslut

Servicenämnden beslutar att fastställa nulägesanalys 2022 för servicenämnden

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

Under 2021 beslutade kommunfullmäktige om ny styrmodell för Ale kommun. En del av styrmodellen är att nämnderna årligen ska ta fram en nulägesanalys. Syftet med nulägesanalysen är att skapa en faktabaserad bild av nuläget som anger nämndens utrymme för riktning - och förflyttningsmöjligheter för att sedan kunna lämna förslag på nya nämndmål och uppdrag i kommunfullmäktiges budget.

Servicenämndens nulägesanalys tar avstamp i Ale kommuns omvärldsanalys som bygger på de nationella trenderna som SKR tagit fram utifrån fem globala megatrender, samt lokala trender och förutsättningar. Ambitionen med nulägesanalysen är att fånga det mest väsentliga av det som sticker ut jämfört med liknande kommuner, tvillingkommuner, och de områden där det finns störst utmaningar att möta Ales kommuns behov av en serviceförvaltning som med ett positivt bemötande levererar en effektiv service som underlättar för Ale kommun.

Utifrån vad som framkommit i servicenämndens nulägesanalys har nedan listade områden identifierats som prioriterade framåt och där servicenämnden har förflyttningsutrymme. Det vill säga områden som servicenämnden bedömer nämnden kan påverka utifrån de resultat, behov och utmaningar som presenteras i nulägesanalysen.

Mindre köp-och säljfinansiering till förmån för kommunbidrag

Kompetensförsörjning

Ökad samverkan med övriga sektorer

Ökad digitalisering

Hållbara och attraktiva måltider

Maria Augustsson
Förvaltningschef

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2023-01-03

Nulägesanalys 2022 - servicenämnden

Bilaga 1 - nyckeltal, 2023-01-10

Beslutet skickas till:

För vidare hantering

Kommunstyrelsen

Ärendet

Under 2021 beslutade kommunfullmäktige om ny styrmodell för Ale kommun. En del av styrmodellen är att nämnderna årligen ska ta fram en nulägesanalys. Syftet med nulägesanalysen är att skapa en faktabaserad bild av nuläget som anger nämndens utrymme för riktning - och förflyttningsmöjligheter för att sedan kunna lämna förslag på nya nämndmål och uppdrag i kommunfullmäktiges budget. I nulägesanalyserna ska varje nämnd bidra med fördjupade analyser om behoven hos nämndens intressenter, verksamhetens resultat, utmaningar samt hur trender och omvärlden kan tänkas komma att påverka verksamheten. Denna nulägesanalys kommer användas som beredningsunderlag till kommunfullmäktiges budget 2024.

Ekonomisk bedömning

Serviceämnden har i sin nulägesanalys kommit fram till att ett förflyttningsområde kan vara att finansiera mindre av verksamheten i köp och säljformat och istället gå över till kommunbidrag där så är möjligt. Under 2022 har några av nämndens verksamheter lämnat köp- och säljfinansiering i förmån för kommunbidrag. Detta har av aktuella verksamheter upplevts som en positiv förändring för att kunna planera och använda resurser inom given budgetram. Samverkan blir mer tydlig och inte så fokuserad på enbart intäkter/utgifter utan mer på leverans av funktion av aktuell service. Förändringen har dessutom skapat mer tid för strategiskt och långsiktigt arbete med ökad digitalisering. Serviceämnden ser gärna att övrig verksamhet som idag finansieras via köp och säljsystem går över till kommunbidrag.

Invånarperspektiv

Ett avsnitt i serviceämndens nulägesanalys behandlar behov hos nämndens intressenter/målgrupper det vill säga de som nämnden är till för. Serviceämndens intressenter är främst övriga sektorer i Ale kommun och dess medarbetares behov av effektiv service som skall underlätta för dem i deras uppdrag både vad gäller deras IT-miljö till att vistas och arbeta i ändamålsenliga lokaler som fungerar och är väl underhållna. I förlängningen blir dock alla de som av något skäl vistas i kommunens lokaler, till exempel boende i särskilda boenden eller elever i skolan eller förskolan, nämndens intressenter/målgrupp. Andra viktiga intressenter för serviceämnden är också Ale kommuns måltidsgäster i kommunens olika verksamheter som erbjuder måltider och dessa måltidsgästers behov av näringsriktig och attraktiv mat.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets genomförande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Förvaltningens bedömning

Nulägesanalysen utgör förvaltningens bedömning.

Servicenämnden

Nulägesanalys 2022

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	3
2	Nämndens uppdrag.....	4
3	Nämndens mål, uppdrag samt fortsatta prioriteringar.....	5
4	Behov hos nämndens intressenter.....	7
5	Nämndens resultat.....	8
6	Trender och konsekvenser för nämndens verksamheter.....	11
7	Nämndens utmaningar.....	12

1 Sammanfattning

Servicenämnden ansvarar för Ale kommuns byggnader och tillhörande anläggningar, lokalförsörjning, internpost, kommungemensam IT-verksamhet samt övrig internservice såsom kostverksamhet, lokalvård, vaktmästeritjänster och tillhandahållande av fordon för kommunens behov

Nulägesanalysen tar avstamp i Ale kommuns omvärldsanalys som bygger på de nationella trenderna som (SKR) tagit fram utifrån fem globala megatrender, samt lokala trender och förutsättningar. Ambitionen med nulägesanalysen är att fånga det mest väsentliga av det som sticker ut jämfört med liknande kommuner, tvillingkommuner, och de områden där det finns störst utmaningar att möta Ales kommuns behov av en serviceförvaltning som med ett positivt bemötande levererar en effektiv service som underlättar för Ale kommun.

Utifrån vad som framkommit i föreliggande nulägesanalys har nedan områden identifierats som bedöms vara prioriterade framåt och där servicenämnden har förflyttningsutrymme dvs områden som servicenämnden bedömer nämnden kan påverka utifrån de resultat, behov och utmaningar som presenteras i nulägesanalysen.

Mindre köp-och säljfinansiering till förmån för kommunbidrag

Under 2022 har några av nämndens verksamheter lämnat köp- och säljfinansiering i förmån för kommunbidrag. Detta har av aktuella verksamheter upplevts som en positiv förändring för att kunna planera och använda resurser inom given budgetram. Samverkan blir mer tydlig och inte så fokuserad på enbart intäkter/utgifter utan mer på leverans av funktion av aktuell service. Förändringen har dessutom skapat mer tid för strategiskt och långsiktigt arbete med ökad digitalisering. Servicenämnden ser gärna att övrig verksamhet som idag finansieras via köp och säljssystem går över till kommunbidrag.

Kompetensförsörjning

Servicenämndens samtliga verksamheter har utmaningar med kompetensförsörjning. Tex när det gäller att kunna rekrytera kompetent personal inom attraktiva yrken där konkurrensen är hög.

Ökad samverkan med övriga förvaltningar

Samverkan med övriga förvaltningar behöver bli bättre och servicenämndens verksamheter behöver kunna planera med bättre framförhållning för leverans av effektiv service som underlättar för Ale kommun. För att uppnå detta behöver fler serviceuppdrag ske i ökad samverkan med övriga förvaltningar där tillit är ett viktigt inslag i att skapa bättre samarbete och därmed bättre leverans.

Ökad digitalisering

Servicenämnden ser att en ökad digitalisering kan äga rum i nämndens verksamheter som t.ex digitalisering av vissa administrativa uppdrag men även robotisering av arbetsmoment som till viss del kan avlasta t.ex. delar av lokalvårdens uppdrag

Hållbara och attraktiva måltider

Servicenämnden vill fortsätta göra måltider som är hållbara och näringsriktig attraktiva för Ale kommuns måltidsgäster samt för de personer som finns runt omkring måltidsgästerna. Pga av det rådande världsläget finns en utmaning att hålla budget och erbjuda attraktiva måltider då livsmedelskostnaderna ökar kraftigt samtidigt som behov av specialkost och anpassade måltider ökar.

2 Nämndens uppdrag

Nämndens uppdrag är beskrivet i reglementet, senast uppdaterat 2022-11-14. Nedan är en sammanfattad version av reglementet.

Förvaltningens egendom

Serviceämnden ansvarar för kommunens byggnader och tillhörande anläggningar.

Ansvar för byggnader och anläggningar som är kommunägda innebär att nämnden har förvaltningsansvaret för egendomen.

Lokalförsörjning

Serviceämnden ansvarar för kommunens lokalförsörjning. Serviceämnden ska efter samråd med övriga nämnder upprätta lokalförsörjningsplan för kommunens myndigheters behov av lokaler och bostäder på kort och lång sikt.

Internpost

Serviceämnden ansvarar för kommunens in- och utgående post samt post mellan kommunala enheter. Ansvaret omfattar inte digital post.

Kommungemensam IT-verksamhet

Serviceämnden ansvarar för kommungemensam IT-verksamhet förutom det som kommunstyrelsen ansvarar för som är övergripande och samordnande digital verksamhetsutveckling samt vid behov prioritering av sådan verksamhet.

Övrig internservice

Serviceämnden får bedriva verksamheter bestående av service till kommunens myndigheter, såsom lokalvård, kostverksamhet, vaktmästeritjänster och allmän verksamhetsservice samt tillhandahållande av fordon för kommunens behov.

3 Nämndens mål, uppdrag samt fortsatta prioriteringar

3.1 Kommunfullmäktiges mål

Strategiska målsättningar
Hälsa och välbefinnande
Kunskap och utbildning
Sysselsättning, arbete och företagsamhet
Hållbart samhällsbyggande
Ett Ale
En arbetsgivare

De strategiska målsättningarna kommer försvinna i och med nämndplan 2023 och ersätts med riktningmål från kommunfullmäktige. Under den senaste mandatperioden har servicenämndens verksamheter arbetat fokuserat på målsättningarna. Målsättningarnas innehåll och då kanske framför allt relaterat till "Ett hållbart samhällsbyggande", "Ett Ale " samt "En arbetsgivare" är fortsatt av relevans och kommer även fortsättningsvis vara i fokus inom verksamheterna men i annan form i och med den nya styrmodellen.

3.2 Uppdrag

Uppdrag
Utred möjligheten till samordnad varudistribution i kommunen som bland annat ska möjliggöra för små lokala producenter att leverera till kommunen.
Utveckla i möjligaste mån ekosystemtjänster i byggnationsuppdrag, såväl inom underhåll, reparationer som i nybyggnation.
Hitta fler liknande projekt i dialog med sektor utbildning där sektor service kan bidra och delta utifrån sektorns uppdrag och kompetenser.
Sektorns verksamheter ska i dialog med socialtjänsten se över möjligheten att ta emot praktikanter eller liknande.
Slutför påbörjat pilotprojekt i samarbete mellan kost och förskola eller skola där man tillsammans jobbar för att öka barns och ungdomars kunskap om hållbar utveckling.
Fortsätt utveckla och effektivisera sektorn enligt framtagen målbild.
Var drivande och medverka till utveckling av digitala verktyg som bland annat skapar tillgänglighet dygnet runt.
Medverka tillsammans med kommunstyrelsen till att offentliggöra så mycket kommunal data som möjligt.
Sektorchef ska samordna arbetet i kommunen med att skapa "Ett Ale".
I dialog med sektor samhällsbyggnad och fastighetsägare ska möjligheter till 3D fastighetsbildning eller byggnation på andra sätt som fyller mer än ett syfte utredas.
Fortsätt utveckla servicekulturen enligt plan i målbilden
Driv och/eller var delaktig i olika projekt som alla syftar till att minska avfall och utsläpp.
Arbeta fram en strategi för hur utemiljön runt kommunens verksamhetsbyggnader (förskola, skola, särskilda boenden) ska utvecklas både i befintliga anläggningar som vid nybyggnation.
Utveckla det påbörjade arbetet med kompetensförsörjningsanalys för att förebygga framtida bemanningsutmaningar.
Utveckla nya möjligheter för att låta kommunens invånare påverka sektorns olika verksamheter.

Följande uppdrag är slutredovisade eller slutredovisas i årsredovisningen 2022:

Slutför påbörjat pilotprojekt i samarbete mellan kost och förskola eller skola där man tillsammans jobbar för att öka barns och ungdomars kunskap om hållbar utveckling.

Följande uppdrag kommer att omformuleras och omhändertas inom de riktningmål som kommunfullmäktige beslutat om eller i andra styrdokument:

Utred möjligheten till samordnad varudistribution i kommunen som bland annat ska möjliggöra för små lokala producenter att leverera till kommunen.

Utveckla i möjligaste mån ekosystemtjänster i byggnationsuppdrag, såväl inom underhåll, reparationer som i nybyggnation.

Hitta fler liknande projekt i dialog med utbildningsförvaltningen där serviceförvaltningen kan bidra och delta utifrån förvaltningens uppdrag och kompetenser.

Förvaltningens verksamheter ska i dialog med socialtjänsten se över möjligheten att ta emot praktikanter eller liknande

Fortsätt utveckla och effektivisera förvaltningen enligt framtagen målbild.

I dialog med samhällsbyggnadsförvaltningen och fastighetsägare ska möjligheter till 3D fastighetsbildning eller byggnation på andra sätt som fyller mer än ett syfte utredas.

Fortsätt utveckla servicekulturen enligt plan i målbilden

Driv och/eller var delaktig i olika projekt som alla syftar till att minska avfall och utsläpp.

Arbeta fram en strategi för hur utemiljön runt kommunens verksamhetsbyggnader (förskola, skola, särskilda boenden) ska utvecklas både i befintliga anläggningar som vid nybyggnation.

Utveckla det påbörjade arbetet med kompetensförsörjningsanalys för att förebygga framtida bemanningsutmaningar.

4 Behov hos nämndens intressenter

Servicenämndens intressenter är främst övriga förvaltningar i Ale kommun och dess medarbetares behov av effektiv service som skall underlätta för dem i deras uppdrag både vad gäller deras IT-miljö till att vistas och arbeta i ändamålsenliga lokaler som fungerar och är väl underhållna. I förlängningen blir dock alla de som av något skäl vistas i kommunens lokaler som t.ex boende i särskilda boenden eller elever i skolan eller förskolan nämndens intressenter/målgrupp. Andra viktiga intressenter för servicenämnden är också Ale kommuns måltidsgäster i kommunens olika verksamheter som erbjuder måltider och dessa måltidsgästers behov av näringsriktig och attraktiv mat.

5 Nämndens resultat

5.1 Starka resultat

I detta avsnitt beskriver servicenämndens verksamheter sina starka resultat. Verksamheterna har analyserat vilka faktorer som varit avgörande för resultaten som t.ex verksamhetens förutsättningar och tillgängliga resurser, samverkan och organisation samt arbetssätt

Verksamhetsstöd:

Att lokalvården har gått från köp- och säljfinansierad verksamhet till kommunbidragsfinansierad verksamhet har varit positivt och bidragit till en ännu bättre och starkare del av verksamheten då enheterna i högre utsträckning kan planera och använda resurser inom given budgetram. Samverkan blir tydlig och inte fokuserad på enbart intäkter/utgifter utan på leverans av funktion. Lokalvårdens tidigare två enheter har under 2022 blivit tre enheter för att skapa ännu bättre förutsättningar för både medarbetare och chefer. Detta har dessutom skapat mer tid för strategiskt, långsiktigt arbete med ökad digitalisering inom lokalvården vilket förhoppningsvis kommer leda till bättre arbetssätt, ökad effektivitet och bättre användning av resurser. Eftersom utmaningar gällande nyrekryteringar blir större kommer lokalvården, liksom andra enheter inom verksamheten behöva fokusera än mer på att effektivisera och hushålla med de resurser som finns tillgängliga.

Kostverksamhet:

Medarbetarna har visat på en stor flexibilitet och varit lösningsfokuserade i tider med utmaningar i pandemin som personalutmaningar och förändrade arbetssätt så som matlådor med mera. Samt utmaningen med att hitta goda lösningar på att servera bra mat inom den ekonomiska ramen trots att livsmedelspriserna ökat mycket och att kostverksamheten tidigare år haft besparingskrav.

Kostverksamheten har interna utbildningar bland annat kring att öka kunskaperna kring specialkost. I år har ett samarbete startats med Komvux för att kompetensutveckla medarbetare inom yrkessvenska, denna utbildning kommer utvärderas i januari 2023.

Kostverksamheten mäter klimatpåverkan av den menyn som planeras i skolan. Klimatpåverkan har kontinuerligt sänkts under åren och fortsatt arbete görs kring detta. I projektet Kunskapskliv för klimatsmart offentliga måltider som pågick från 2018 till början av 2021 sänktes klimatpåverkan av alla de livsmedel som köptes in till kommunen med 14 procent.

Fastighet och IT:

Lokalförsörjningsprocessen är tydliggjord med förslag för en förbättrad process och utkast till styrdokument för processen är framtagna och kommer att gå till politiska beslut under första halvåret 2023 med målet att Ale kommun arbetar utifrån den uppdaterade processen från 1 juli 2023.

Samtliga lokaler är nu statusbedömda och från och med 2023 kommer kommunen strategiskt planera för underhåll av kommunens lokaler. 2023 kommer att bli ett övergångsår för planerat underhåll för att vi sedan inför 2024 skall följa tidplanen med att under våren varje år identifiera underhållsbehovet för nästkommande år och att servicenämnden på septembermötet godkänner planen. Underhållsplanen skall vara transparent så att alla, innevånare och kommunens anställda, kan ta del av det planerade arbetet men också som ett underlag i kommunens budgetarbete. Från och med 1 januari 2023 startar även en systematisk tillsyn och skötsel av våra lokaler och varje tillsyn dokumenteras i fastighetssystemet Pythagoras.

Den digitala kompetensen inom verksamheten genom IT-enhetens personal möjliggör det digitaliseringsarbete som pågår inom fastighetsområdet. Dels genom det innovativa IoT-projekt som delfinansieras av Vinnova och dels genom det strategiska arbete som pågår med att skapa en digital infrastruktur i våra lokaler som är förberedd för såväl förvaltning som verksamheter som är hyresgäst i lokalen. Om IoT-projektet faller väl ut kommer målet att vara att dessa lösningar succesivt implementeras i övriga lokaler.

5.2 Svaga resultat

I detta avsnitt beskriver servicenämndens verksamheter sina svaga resultat. Verksamheterna har analyserat vilka faktorer som varit avgörande för resultaten som t.ex verksamhetens förutsättningar och tillgängliga resurser, samverkan och organisation samt arbetssätt

Verksamhetsstöd:

Inom enhet vaktmästeri och fordon, som i nuläget är köp- och säljfinansierade, är den största utmaningen att leverera de funktioner som efterfrågas till en rimlig kostnad för övriga förvaltningar. Stora delar av förvaltningen, så även enhet vaktmästeri och fordon, har i ett flertal år drabbats av besparingsåtgärder vilket leder till svårigheter att leverera den service som efterfrågas med givna resurser. Samverkan med övriga förvaltningar behöver bli bättre och enheten har behov att kunna planera från år till år med mycket bättre framförhållning. Sedan mars 2022 har enheten ett pågående arbete med att se över organisationen och dess funktioner vilket med största sannolikhet kommer att leda till organisatoriska förändringar under 2023. Målet är även att under kommande år och senast 2024 lämna köp- och säljfinansiering i förmån för kommunbidrag.

Kostverksamheten:

Sjukfrånvaron i kostverksamheten är hög. Flera medarbetare som bland annat fått operationstider. Då arbete i kök är fysiskt krävande blir sjukfrånvaro längre än för vissa andra yrkeskategorier.

I den nationella livsmedelsstrategin finns ett mål om att Sverige ska ha 60 procent ekologiska livsmedel i offentlig sektor år 2030. Mål och utfall av ekologiska livsmedel har sänkts i kostverksamheten och Ale Kommun.

Fastighet och IT:

Den tidigare avsaknaden av långsiktig underhållsplan och systematisk tillsyn och skötsel har medfört ett eftersatt underhåll av våra lokaler. Av denna anledning finns det risk för att efterlevnaden av lag- och myndighetskrav inte kan säkerställas.

Utebliven eller försenad leverans av iordningställda lokaler på grund av tidigare brister i lokalförsörjningen riskerar att verksamheter behöver använda sig av kortsiktiga och dyra alternativlösningar som till exempel modullösningar.

Energibristen ställer högre krav på oss som fastighetsvärd att ha uppdaterade kontinuitetsplaner i händelse av större driftsstörning. För att möta världssituationen kommer servicenämnden under vintern att arbeta fram en risk- och sårbarhetsanalys som i ett första steg fokuserar på energiläget men även analyserar sårbarheten utifrån andra krisscenarier.

5.3 Väsentliga nyckeltal ur invånarperspektiv med relevant jämförelse (tvillingkommuner)

I detta avsnitt beskriver och analyserar servicenämndens verksamheter väsentliga nyckeltal ur ett invånarperspektiv med framtagna "tvillingkommuner" (Kungälv, Stenungssund och Eslöv). Jämförelse av väsentliga nyckeltal med tvillingkommunerna syftar till att få en bättre bild av Ale genom att sätta siffror och andra kvalitativa mått i ett sammanhang. Analysen i detta avsnitt kan involvera en eller flera av tvillingkommunerna beroende på vad som ligger i fokus och om det gått att få fram relevanta jämförbara nyckeltal för aktuellt verksamhetsområde. För servicenämndens del är det endast kostverksamheten som för närvarande har denna typ av nyckeltal.

Verksamhetsstöd:

Dialog har förts med kommunens utvecklingsledare då det saknas relevanta nyckeltal för verksamhetsstödsräkning. Inom lokalvården är önskan att jämföra frekvenser med andra kommuner, alternativt kostnad per timme. Underlag saknas i de jämförelser som beskrivs ovan men går förhoppningsvis på sikt att ta fram genom det nätverk lokalvården, tillsammans med ett flertal andra kommuner, ingår i.

Inom vaktmästeri och fordon samt enhet stab är det svårt att jämföra med andra kommuner då innehållet i

enheterna sällan är identiskt och därmed jämförbara. Den pågående utredningen som sker i servicesupport kommer förhoppningsvis kunna användas för framtida nulägesanalyser. Det pågår även ett arbete inom vaktmästeri och fordon där målet är att renodla och tydliggöra uppdrag vilket förhoppningsvis kan leda till en bättre möjlighet att jämföra med andra kommuner i framtiden.

Fastighet och IT:

Sedan 2021 följer fastighet upp sin verksamhet utifrån ett antal nyckeltal och under 2023 kompletteras dessa med nyckeltal för IT. Utmärkande är nyckeltalet för reparationer av våra lokaler som ligger väsentligt över norm. Skälet till detta bedöms vara den tidigare avsaknaden av en strategisk underhållsplan och vår bedömning är därför att i takt med att vi från nu arbetar ikapp det eftersatta underhållet kommer att se en minskad kostnad för reparationer per kvadratmeter.

Kost :

Att jämföra siffror med andra kommuner inom måltidsområdet har sina utmaningar då måltidsverksamheterna är organiserad på olika sätt och har olika förutsättningar i olika kommuner. Det är av stort vikt att få en förståelse vad som ligger bakom siffrorna. Kostverksamheten har arbetat för att minska kostnaderna och det syns i Kolada under kostnad för måltid i kommunal grundskola när man ser till våran kommun samt jämför med alla kommuner då kostnaden för måltider nu ligger under snittet. Andelen ekologiska livsmedel har sänkts i Ale Kommun. Eslöv har en högre andel ekologiska livsmedel medan Kungälv och Stenungssund ligger lägre. Måltidsvinnet har sänkts under åren, detta är ett område som ständigt måste arbetas med både ur ett hållbarhetsperspektiv men även ur ett ekonomiskt perspektiv. (Se bilaga)

6 Trender och konsekvenser för nämndens verksamheter

I detta avsnitt beskriver och analysera servicenämnden sitt utvecklingsbehov med anledning av de trender och skeenden i omvärlden som har bäring på vår verksamhet. Servicenämnden har för detta avsnitt utgått från Ale kommuns trend- och omvärldsanalys, som bygger på SKR:s omvärldsbevakning "Vägval för framtiden 4". Den består av fem övergripande förändringskrafter (megatrender) och tio nationella trender.

MEGATRENDER

- Globalisering
- Demografi
- Klimatförändringar
- Teknik
- Värderingar

TRENDER

1. Ökat behov av livslångt lärande
2. Användare driver teknisk utveckling
3. Nya livsmönster påverkar platsbundenhet
4. Hållbarhetsarbete ger konkurrensfördelar
5. Valfärdsbrottslighet slukar allt mer resurser
6. Ökad polarisering och utsatthet
7. Det lokala och regionala handlingsutrymmet utmanas
8. Tillitens betydelse uppmärksammas allt mer
9. Komplexa samhällsutmaningar kräver nya arbetssätt
10. Ökad medvetenhet om samhällets sårbarhet

Nämnden har fokuserat på de trender som bedöms vara mest relevanta uppdelat för varje verksamhet enligt nedan.

Verksamhetsstöd:

För verksamhetsstöd är det framförallt trend 1,2 och 8 som är mest relevanta. Dels på grund av behov av ny, mer teknisk/digital kompetens som efterfrågas, dels då vissa arbetsuppgifter i framtiden kan utföras på andra sätt. Det gäller allt från administrativa uppdrag som kan digitaliseras i högre utsträckning men även robotisering som till viss del kan avlasta t.ex. delar av lokalvårdens uppdrag. Detta kan medföra behov att se över medarbetargrupper och dess kompetens men även skapa utrymme för livslångt lärande då andra kompetenser/förmågor kan behövas framöver. Som leverantör av servicetjänster behöver även arbetet med trend 8 prioriteras serviceuppdrag sker i samverkan med andra och där tillit är ett viktigt inslag i att skapa bättre samarbete och därmed leverans.

Kostverksamheten:

Trend 10: Arbete kring att utveckla kommunens motståndskraft att klara kriser i livsmedels- vatten- och energiförsörjning krävs för att säkerställa måltider vid en kris till verksamheter som är samhällsviktiga.

Fastighet och IT:

För Fastighet och IT är det främst trend 1,2,3,9 och 10 som är mest relevanta. Dels på grund av behov av ny, mer teknisk/digital kompetens som efterfrågas, dels då vissa arbetsuppgifter i framtiden kan utföras på andra sätt. Ändrade arbetssätt med minskat beroende av att arbeta på arbetsplatsen ställer ändrade krav på tekniska lösningar inom IT-området men också lokalernas utformning. Omvärldssituationen med hög inflation, energibrist och fortsatt brist på komponenter tillsammans med oroligt världsläge påverkar verksamheten på flera sätt. Dels genom högre kostnader på köpta varor och tjänster, osäker tillgång till väsentliga produkter som datorer, telefoner och produkter inom fastighetsområdet.

7 Nämndens utmaningar

I detta avsnitt beskriver servicenämndens sina största utmaningar och vad dessa innebär för hinder och möjligheter för verksamheten samt vad utmaningarna innebär på kort- och lång sikt.

Kostverksamheten:

Har utmaningar i att rekrytera kompetenta köksmedarbetare.

En utmaning är att göra maten som är hållbar och näringsriktig attraktiv för måltidsgästerna och de personer som finns runt omkring måltidsgästerna. Utmaning finns i att klara hålla budget och erbjuda attraktiva måltider då livsmedelskostnaderna ökat kraftigt samtidigt som behov av specialkost och anpassade måltider ökar, vilket kräver goda kunskaper bland köksmedarbetarna, är tidskrävande samtidigt som de produkterna oftast är dyrare.

Fastighet och IT:

Senare delen av 2022 har varit fylld av utmaningar. Energiläget och inflation påverkar samtliga enheter inom verksamheten, inte bara ekonomiskt utan även i tillgång till produkter. För att möta risken för energibortfall har förvaltningen startat upp arbetet med en risk- och sårbarhetsanalys och denna skall vara klar under första kvartalet 2023.

Kompetensförsörjning är en ytterligare utmaning då flera personer inom verksamheten kommer att gå i pension inom några år och det faktum att vi upplever en allt större konkurrens av kompetent arbetskraft som också innebär ökad rörlighet.

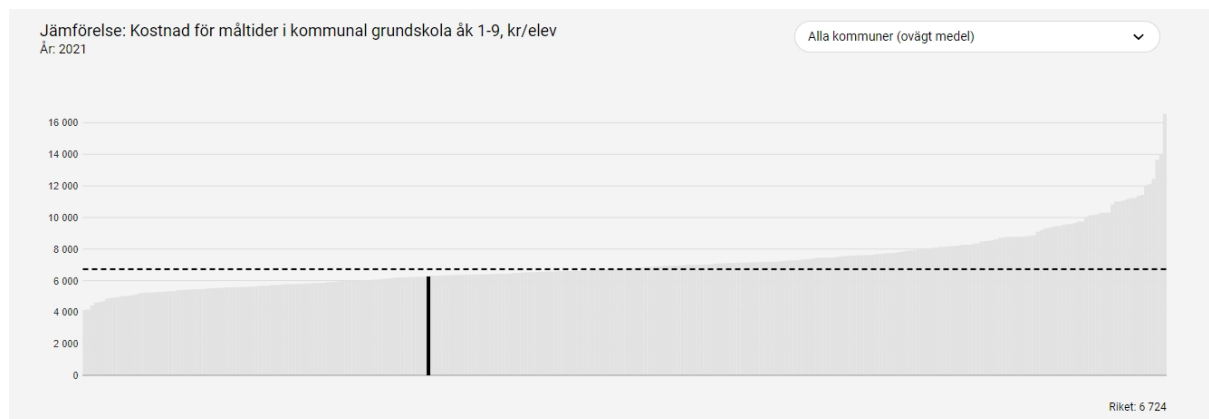
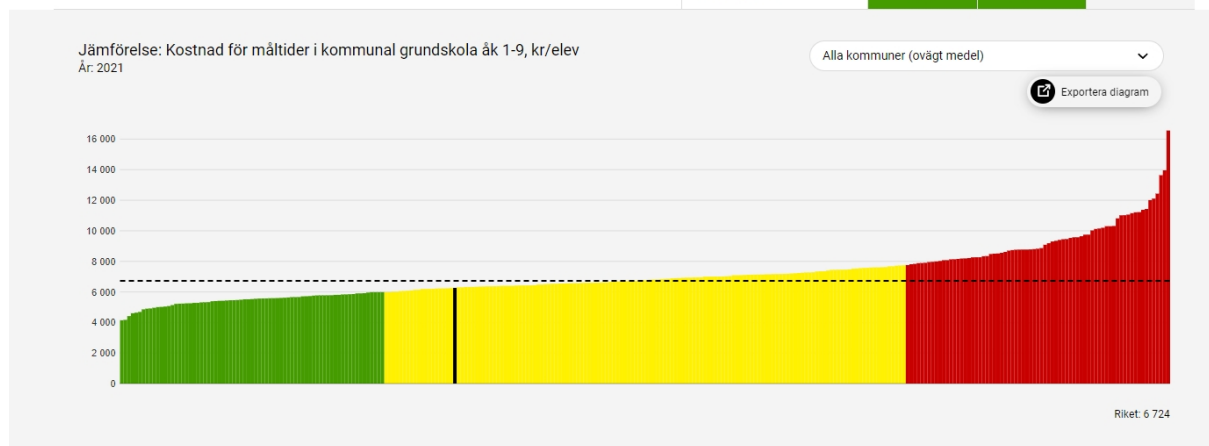
Verksamhetsstöd:

En av utmaningarna för verksamhetsstöd under senare del av året har varit att underlag vid rekryteringar har minskat. Eftersom ett flertal medarbetare inom de närmsta åren kommer att gå i pension kommer det bli en av de kommande aspekterna att prioritera.

Ytterligare en utmaning är att verksamheten behöver se över och förhoppningsvis förändra finansieringsmodell för enhet vaktmästeri och fordon. Förhoppningen att kunna samverka mellan enheterna för att skapa högre effektivitet skulle förenklas avsevärt om samtliga enheter var ramfinansierade.

Bilaga 1: Nyckeltal för verksamhetsområde Kost

	2020	2021	2022
Kostnad för måltider i kommunal grundskola åk 1-9, kr/elev			
Ale	5 829	6 264	
Eslöv	5 384	5 459	
Kungälv	5 429	5 664	
Stenungsund	5 441	5 859	

	2020	2021	2022
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)			
Ale	41	34	
Eslöv	54	45	
Kungälv	27	27	
Stenungsund	28	29	

Könsuppdelat

		2020	2021	2022
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)				
	Ale	41	34	
	> Alla kommuner (ovägt medel)	29(-)	29(-)	
	Eslöv	54	45	
	Kungälv	27	27	
	Stenungsund	28	29	

		2017	2018	2019	2020	2021
> Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare (justerat)		497	475	446	456	
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)		35	33	34	37	
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)		36	43	44	41	34

Jämförelse: Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)

År: 2021

Alla kommuner (ovägt medel)

		2019	2020	2021	2022
Brugarbedömning särskilt boende äldreomsorg - maten, andel (%)					
	Ale	64	77		75
	> Alla kommuner (ovägt medel)	75(-/-)	75(-/-)		72(-)
	Eslöv	72	76		71
	Kungälv	75	72		63
	Stenungsund	81	92		80

Sektor service

Diarienummer: SERN.2022.XX

Datum:

Verksamhetschef Tony Jönsson

Servicenämnden

Riktlinjer för lokalförsörjning

Förslag till beslut

Servicenämnden beslutar att godkänna att utkast till styrdokument ”riktlinjer för lokalförsörjning” sänds för remissyttrande till kommunstyrelsen, utbildningsnämnden, socialnämnden samt samhällsbyggnadsnämnden.

Servicenämnden beslutar att remissyttrande skall ha inkommit till serviceförvaltningen senast 2023-04-05.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

Beslut i detta ärende avser godkännande att utkast till ”riktlinjer för lokalförsörjning” sänds för remissyttrande till övriga nämnder. Inkomna yttrande beaktas och därefter fattar servicenämnden om rekommendation till kommunstyrelsen med preliminär tidplan; servicenämnden 2023-05-11, kommunstyrelsen 2023-06-07, kommunfullmäktige 2023-06-19 samt att riktlinjerna gäller från 2023-07-01.

Investeringar i lokaler är långsiktiga åtgärder som kommer att påverka kommunen under lång tid. Ale kommun är en kommun i tillväxt vilket ställer krav på ändamålsenliga lokaler och god framförhållning i planering. För att undvika tillfälliga och mer kostsamma lösningar är det därför viktigt att planeringen av kommunens lokalbehov så långt det är möjligt ligger på en tidshorisont om 10 år.

Kommunens lokaler ska användas så effektivt som möjligt och bidra till en hållbar utveckling. För att få god lokalplanering och lokaleffektivitet behövs tydliga och gemensamma riktlinjer för hur arbetet ska bedrivas.

Denna riktlinje ersätter tidigare riktlinje benämnt Lokalplaneringsprocess i Ale kommun, Dnr KS 2017.123 Antagen KF 2017 § 103.

Ale kommun skall i all lokalförsörjning arbeta för en ändamålsenlig, attraktiv, sund och säker verksamhetsmiljö som bidrar till hög produktivitet. Kommunens lokaler ska användas effektivt och den negativa miljöpåverkan ska vara låg

Serviceförvaltningen har under 2022 tydliggjort befintlig lokalförsörjningsprocess i processverktyget 2C8 och uppmärksammat brister i ansvarsfördelning samt tydlighet i när beslut skall fattas. Av denna anledning skiljer sig detta dokument gentemot tidigare riktlinje.

Bland annat övergår projektansvaret från behovsnämnd till servicenämnd. Främsta orsaken till denna förändring är att servicenämnden då kommer ansvara för hela processen från lokalförsörjningsplan till färdig lokal och har med det förutsättningar att ta ett övergripande strategiskt ansvar för kommunens lokalbehov.

Tony Jönsson

Andreas Karlsten

Verksamhetschef fastighet och IT

Lokalförsörjningschef

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande,

Utkast Riktlinjer för lokalförsörjning 2022-12-27

Beslutet skickas till:

För vidare hantering:

Lokalförsörjningsenheten

Ärendet

Revidering av styrdokument ”Lokalplaneringsprocess 2017”

Ekonomisk bedömning

Beaktas i varje enskilt lokalbehov.

Invånarperspektiv

Beaktas i varje enskilt lokalbehov.

Hållbarhetsperspektivet

Beaktas i varje enskilt lokalbehov.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Ärendet avser revidering av styrdokument ”Lokalplaneringsprocess 2017”

Remissyttrande

Beslut i ärendet avser utskick för remissyttrande.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Beslutets genomförande

Inkomna yttrande beaktas och därefter fattar servicenämnden om rekommendation till kommunstyrelsen med preliminär tidplan; servicenämnden 2023-05-11, kommunstyrelsen 2023-06-07, kommunfullmäktige 2023-06-19 samt att riktlinjerna gäller från 2023-07-01.

Förvaltningens bedömning

Sektor service bedömning beskrivs utförligt i sammanfattning och beslutsunderlag.

Riktlinjer för Lokalförsörjning

Inom Ale kommun

UTKAST

Antagen av:
Ansvarig förvaltning:
Ikraftträdande:
Giltighetstid:
Revideras:
Diarienummer:

Kommunfullmäktige datum § XX
Serviceförvaltningen
2023-01-01
Gäller tills vidare
Senast fyra år efter ikraftträdande
XXXX

Ansvarig handläggare:

Lokalförsörjningschef

Innehåll

1	Inledning och syfte	2
2	Roller och ansvar inom lokalförsörjning	3
3	Framgångsfaktorer	6
4	Lokalförsörjningsprocessen	6
5	Lokalförsörjningsprocessen steg för steg	7
5.1	Steg 1 Initiera.....	7
5.2	Steg 2 Analysera behov per förvaltning	7
5.3	Steg 3 Framtagande av lokalförsörjningsplan	7
5.4	Steg 4 Strategi – Konsekvens – Rimlighet	8
5.5	Steg 5 Beslut om strategi och finansiering	8
5.6	Steg 6 Förstudie	9
5.7	Steg 7 Projektering, upphandling och genomförande.	9
5.8	Steg 8 Förvalta lokaler.....	10
5.9	Steg 9 Avyttra lokaler.....	10
5.10	Steg 10 Akuta lokalbehov.....	10

1 Inledning och syfte

Investeringar i lokaler är långsiktiga åtgärder som kommer att påverka kommunen under lång tid. Ale kommun är en kommun i tillväxt vilket ställer krav på ändamålsenliga lokaler och god framförhållning i planering. För att undvika tillfälliga och mer kostsamma lösningar är det därför viktigt att planeringen av kommunens lokalbehov så långt det är möjligt ligger på en tidshorisont om 10 år.

Kommunens lokaler ska användas så effektivt som möjligt och bidra till en hållbar utveckling. För att få god lokalplanering och lokaleffektivitet behövs tydliga och gemensamma riktlinjer för hur arbetet ska bedrivas.

Denna riktlinje ersätter tidigare riktlinje benämnt Lokalplaneringsprocess i Ale kommun, Dnr KS 2017.123 Antagen KF 2017 § 103.

Ale kommun skall i all lokalförsörjning arbeta för en ändamålsenlig, attraktiv, sund och säker verksamhetsmiljö som bidrar till hög produktivitet. Kommunens lokaler ska användas effektivt och den negativa miljöpåverkan ska vara låg

Serviceförvaltningen har under 2022 tydliggjort befintlig lokalförsörjningsprocess i processverktyget 2C8 och uppmärksammat brister i ansvarsfördelning samt tydlighet i när beslut skall fattas. Av denna anledning skiljer sig detta dokument gentemot tidigare riktlinje. Bland annat övergår projektansvaret från behovsnämnd till servicenämnd. Främsta orsaken till denna förändring är att servicenämnden då kommer ansvara för hela processen från lokalförsörjningsplan till färdig lokal och har med det förutsättningar att ta ett övergripande strategiskt ansvar för kommunens lokalbehov.

Övriga styrande dokument i Ale kommuns lokalförsörjningsprocess:

- Ale kommuns årliga verksamhetsplan.
- Årlig investeringsbudget
- Gällande lokalförsörjningsplan och lokalbehovsanalys
- Mål och strategier för lokalförsörjning i Ale kommun KF 2017 § 104

2 Roller och ansvar inom lokalförsörjning

Effektiv och rätt användning av lokaler är en viktig del i kommunens arbete. Investeringar till att bygga nytt genomförs men det handlar också om att se över användning av de lokaler som redan finns och ta hänsyn till åtgärder och underhållsbehov. Lösningarna är långsiktiga och ska fungera länge och vara hållbara. Lokalplanering är en process med många olika steg och aktörer. För att processen ska fungera på ett tillfredställande sätt krävs tydlighet och god samverkan inom organisationen och med externa aktörer. Det är betydelsefullt att alla som deltar i processen förstår sin roll och vilka mandat man har i uppdraget.

En viktig del i strategisk lokalförsörjning är lokalförsörjningsplanen vilken tar upp samtliga nämnders behov och belyser nuläget för lokaler mot behovet.

Kommunfullmäktige beslutar årligen om en investeringsbudget för lokalförsörjningen. Vid varje årlig prövning görs justeringar med hänsyn till kostnadsutvecklingen och andra omständigheter som kan förändras.

Servicekommittén

Har det övergripande ansvaret för lokalförsörjningen i Ale kommun och är projektägare för samtliga lokalprojekt. Med lokalförsörjning menas lokaler och anläggningar åt kommunens alla verksamheter. Kommittén ansvarar för att äska alla investeringsmedel som behövs för att tillgodose kommunens behov av lokaler.

Verksamhet Fastighet och IT

Verksamhet fastighet och IT är av servicekommittén utsedd som ansvarig verksamhet för kommunens lokalförsörjning i vilket bland annat ansvaret för att genomföra förstudier, projekteringar och genomförande av projekten ligger inom verksamhetens lokalförsörjningsenhet. Verksamhet fastighet och IT är också förvaltare av kommunens lokaler och har hand om daglig tillsyn, skötsel och drift.

Verksamhetens drift- och underhållsenhet gör årligen en bedömning av lokalers status samt prioritering och genomförande av underhåll av lokalerna.

När lokalförsörjningsplanen har beslutats upprättar verksamhet fastighet och ITs lokalförsörjningsenhet en plan för fastighetsprocesserna där varje fastighet, befintlig och ny, planläggs vad avser ny- om- eller tillbyggnation.

Behovskommittéer

Kommunstyrelsen, utbildningskommittén, socialkommittén, kultur- och fritidskommittén, samhällsbyggnadskommittén och för servicekommitténs egna lokalbehov är i det här sammanhanget behovskommittéer. De kommittéerna ansvarar för att deras lokalbehov med en tidshorisont om 10 år årligen inkommer till servicekommittén i form av en lokalbehovsanalys.

Lokalbehovsanalyserna ligger till grund för kommunens lokalförsörjningsplan. Vid behov kan en fördjupad behovsbeskrivning krävas och tas fram av behovskommitté.

Behovsnämnden godkänner hyra och medverkar aktivt vid framtagande av projektdirektiv, vid projektering samt under genomförandefasen.

Kommunfullmäktige

Antar varje år en lokalförsörjningsplan för lokalförsörjningen och beslutar om investeringsbudget för varje enskilt lokalbehov.

Kommunstyrelsen

Ansvarar i lokalförsörjningsprocessen bland annat för att ta fram en befolkningsprognos som är ett viktigt underlag till lokalbehovsbedömningen.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ansvarar för samhällsbyggnadsprocessen och däri ingår bland annat ansvaret för att ta fram en prognos för planerat bostadsbyggande. I samhällsbyggnadsnämndens ansvar i lokalförsörjningsprocessen ligger också att utreda och besluta om lämplig lokalisering av tillkommande lokalbehov.

Kommunledningen

Kommunledningen arbetar på en strategisk och kommungemensam nivå med lokalförsörjningsfrågor. En betydelsefull uppgift för gruppen är att samordna lokalförsörjningen med övrig strategisk planering inom organisationen.

Sammanträdena är efter behov i anslutning till kommunledningens ordinarie möten. Förvaltningschef för serviceförvaltningen anmäler lokalärende till mötet och fastighetschef och/eller lokalstrateg är föredragande.

Ordinarie ärende som skall behandlas är godkännande av lokalförsörjningsplan före beslut i servicenämnd, kommunstyrelse och fullmäktige. Övriga frågor som behandlas i gruppen är strategier och prioriteringar för lokalbehov, åtgärder för effektiviseringar av lokaler o åtgärder för att minska lokalkostnader.

Arbetsgrupp lokalförsörjning

Gruppen bereder lokalfrågor till kommunledningen och tar fram beslutsunderlag. Gruppen har fyra kontinuerliga möten under året med fokus på lokalförsörjningsplanen. I gruppen ingår lokalförsörjningschef, lokalstrateg och lokalansvariga i varje förvaltning och nämnd. Gruppen kan vid behov utökas med andra funktioner.

Styrgrupp för projekt/verksamhetslokaler

Beslutade projekt i enlighet med investeringsplan och lokalförsörjningsplanens behov ska hanteras i en styrgrupp. Sammankallande och ordförande är fastighetschef. Övriga medlemmar är lokalstrateg, lokalförsörjningschef samt behovsnämndens förvaltningschef

eller av denna utsedda representant och behovsnämndens lokalsamordnare. Vid behov närvarar och bistår controller eller liknande funktion.

Lokalfunktionsgrupp

Lokalfunktionsmöten är samarbetsmöten mellan lokalansvariga i varje förvaltning, drift- och underhållsenheten samt lokalförsörjningsenheten. Sammankallande och ordförande är lokalförsörjningschef.

Lokalstrateg

Lokalstrategen arbetar övergripande med att samordna kommunens lokalbehov och ansvarar för att en årlig lokalförsörjningsplan tas fram.

Behovsnämndernas lokalsamordnare

Lokalsamordnare arbetar med att analysera och samordna behovsnämndens lokalbehov och ansvar för att en årlig lokalbehovsanalys tas fram ligger på förvaltningschef.

Lokalbank

Lokalbanken är kommunens egenägda lokaler som är tomställda och kan därmed hyras ut internt till verksamheter eller om interna behov inte finns även externt. Är lokalerna inte ändamålsenliga avyttras dessa. Huruvida dessa är ändamålsenliga eller ej bedöms av serviceförvaltningen utifrån verksamhetens behov.

Om det visar sig att det finns fler intressenter kring en lokal eller byggnad är det lokalstrategens uppgift att göra en bedömning om vem som har det största behovet och ska därmed tilldelas lokalen i första hand.

3 Framgångsfaktorer

En framgångsrik process kräver en bra organisation, ett gott samarbete, rätt kunskaper och en god bedömning av framtida behov i så väl behovsnämnd som servicenämnd. Nya lokalerna påverkar ekonomi, resurser och verksamhet på många olika sätt och under en lång tidsperiod. Det är därför viktigt att hela tiden följa upp och kvalitetssäkra arbetet.

Genom att följa upp slutförda projekt och utvärdera framgångsfaktorer kan processen kontinuerligt utvecklas och förbättras för att organisationen hela tiden ska nå ett bra resultat.

4 Lokalförsörjningsprocessen

Lokalförsörjningsprocessen (bild 1) är modellen för själva lokalförsörjningsarbetet. Det utgår ifrån lokalbehovsanalysen från varje förvaltning och avslutas med ett överlämnade för vidare förvaltning och nyttjande av förvaltningsobjektet. Vidare kan det också leda till att förvaltningsobjektet avyttras i samarbete med samhällsbyggnadsförvaltningen. Avyttringen kan bero på att inget behov finns för det aktuella objekt eller skicket på detta medger rivning.

Facklig medverkan i relevanta aktiviteter är en självklar del av processen.

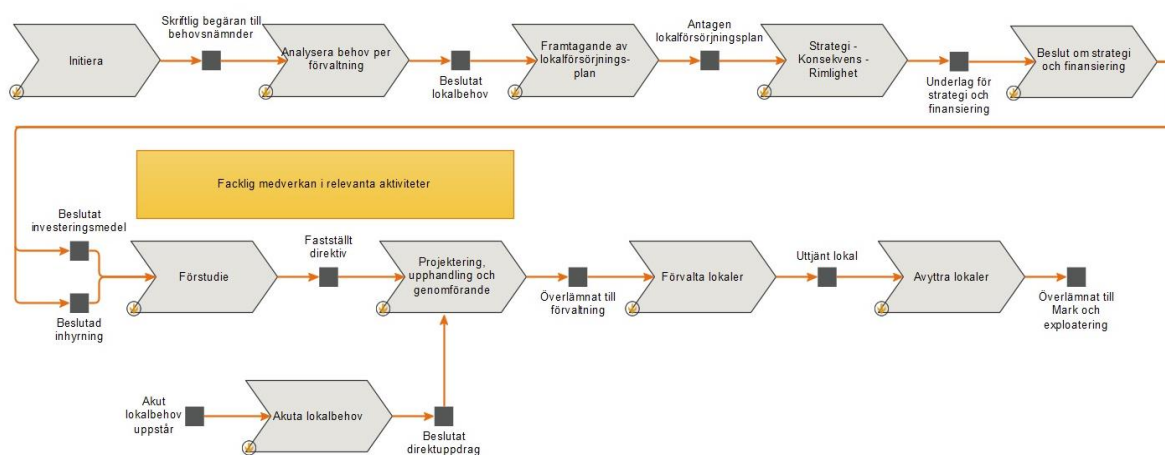

Bild 1: Lokalförsörjningsprocessen

5 Lokalförsörjningsprocessen steg för steg.

5.1 Steg 1 Initiera

Arbetet med att skapa en fungerande lokalförsörjningsprocessen påbörjas med att lokalstrategen upprättar årligen en arbetsplan som beskriver hur framtagandet av lokalförsörjningsplanen ska gå till. Arbetsplanen tas fram i samband med att den årliga befolkningsprognosen har presenterats.

Efter att arbetsplanen har godkänts i arbetsgrupp lokalförsörjning, skickar serviceförvaltningen en begäran om att en lokalbehovsanalys för kommande tio åren från respektive behovsnämnd ska inkomma till ett visst datum i enlighet med arbetsplanen.

5.2 Steg 2 Analysera behov per förvaltning

Varje behovsnämnd har utsett en lokalsamordnare vars uppgift är att ta fram behoven för behovsnämnden när det gäller lokaler. Den ska vara upprättad som en lokalbehovsanalys.

En lokalbehovsanalys beskriver lokalbehovet för kommande tio åren med verksamhet- och konsekvensbeskrivning samt när behovet ska vara tillgodosett.

Behovet påverkas av befolkningsprognos, politiska beslut som har fattats eller relevanta lagar inom verksamhetsområdet.

Den tekniska statusen på lokalerna eller byggnaderna ska inte vara en del av lokalbehovsanalysen då dessa hanteras i en särskild underhållsplan som serviceförvaltningen ansvarar för.

Beslut: Lokalbehovsanalysen beslutas i respektive nämnd.

5.3 Steg 3 Framtagande av lokalförsörjningsplan

Lokalförsörjningsplanen beskriver kommunens samlade lokalbehov för de kommande tio åren. Lokalbehovsanalyserna som varje behovsnämnd tagit fram bildar underlag för lokalförsörjningsplanen. Lokalförsörjningsplanen utgör en samlad beställning till servicenämnden som efter antagande är ansvarig processägare.

Lokalstrategen är ansvarig för att en lokalförsörjningsplan tas fram.

Beslut: Kommunledningen godkänner lokalförsörjningsplan

Beslut: Servicenämnden godkänner lokalförsörjningsplanen.

Beslut: Kommunstyrelsen godkänner lokalförsörjningsplanen.

Beslut: Lokalförsörjningsplanen antas av kommunfullmäktige.

5.4 Steg 4 Strategi – Konsekvens – Rimlighet

Efter att lokalförsörjningsplanen är antagen i kommunfullmäktige påbörjas ett strategiarbete av serviceförvaltningen. Arbetet benämns som Strategi, konsekvens och rimlighetsanalys förkortas ”SKOR”.

Till strategiarbetet lägger de till konsekvenser och rimlighet till hur strategin för respektive behov kan uppfyllas.

Vid val av strategi utgår arbetet från fyra steg för att lösa behovet och på så vis hushålla med ekonomiska resurser.

Steg 1: Se över organisation och lokalutnyttjandet för verksamheten i byggnaden.

Steg 2: Lokalanpassningar i lokalerna.

Steg 3: Förtäta genom att bygga på befintlig mark

Steg 4: Bygga på ny mark

Den samlade strategin för lokalbehoven presenteras för kommunledningen i form av en projektplan.

Beslut: Kommunledningen godkänner förslag på strategi.

5.5 Steg 5 Beslut om strategi och finansiering

Efter att strategin för lokalbehoven är godkänd av kommunledningen tas ekonomiska underlag fram. Det kan röra sig om hyresnivå eller investeringsmedel. Detta utförs av serviceförvaltningen.

Vid beslut om investering tas kalkyler fram för varje enskilt lokalbehov. Kalkylernas noggrannhet baseras på vilket skede projektet befinner sig i. Kalkylerna delas upp i fyra olika kategorier:

Nivå A: Baserad på anbud. Osäkerhetsfaktor +/- 5%

Nivå B: Baserad på projekterat underlag. Osäkerhetsfaktor +/- 10%

Nivå C: Baserad på nyckeltal i riket efter förstudie. Osäkerhetsfaktor +/- 15%

Nivå D: Baserad på nyckeltal i riket. Osäkerhetsfaktor +/- 20%

Vid beslut om inhyrning sker detta i enlighet med gällande delegationsordning där behovsnämnd före avtalsskrivning godkänner hyran.

Sammanställning av den samlade finansieringen blir till ett ärende som först tas till beslut i servicenämnden i fråga om investeringar och behovsnämnd i fråga om hyresnivån. Därefter tas dessa investeringar upp i kommunens investeringsplan som sammanställs av kommunledningsförvaltningen och sedan beslutas i kommunfullmäktige.

Beslut: Godkännande av hyresnivå i behovsnämnd.

Beslut: Servicenämnden tar beslut om nämndens investeringsbehov och föreslår beslut till kommunfullmäktige.

Beslut: Kommunstyrelsen tar beslut om kommunens investeringsbehov och föreslår beslut till kommunfullmäktige.

Beslut: Kommunfullmäktige tar beslut om kommunens investeringsbehov.

5.6 Steg 6 Förstudie

Innan förstudie kan påbörjas skall en fördjupad behovsbeskrivning för det enskilda behovet inkomma till serviceförvaltningen. Det utgör då tillsammans med den beslutade budgeten ett beställningsunderlag av enskilt lokalprojekt. Efter att ett beställningsunderlag är komplett kan utredningar såsom lokaliseringsutredning eller förstudier påbörjas.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för lokaliseringsutredningar och detta arbete sker i samarbete med servicenämnden. En lokaliseringsutredning initieras genom en beställning från serviceförvaltningen till samhällsbyggnadsförvaltningen.

Förstudier och andra utredningar ska dokumenteras genom enklare rapporter som underlag för att kunna fatta beslut och ta lokalbehovet vidare till nästa skede.

Nästa skede kan vara att beställa ett planarbete för lokalbehovet eller att utredningen blir till ett direkt underlag för att kunna ta fram ett projektdirektiv.

Projektdirektivet är ett dokument som beskriver projektet inriktning och ramar. Det tas fram i samarbete mellan serviceförvaltningen och behovsförvaltningen. Projektdirektivet fastställs därefter av styrgruppen för verksamhetslokaler. Efter att det fastställts är det att betecknas som ett projekt.

Kalkyl: Efter avslutad förstudie tas priskalkyl C fram.

Beslut: Samhällsbyggnadsnämnden beslutar om lämplig lokalisering.

Beslut: Styrgruppen för verksamhetslokaler tar beslut om varje enskilt projektdirektiv innan det blir projekt.

5.7 Steg 7 Projektering, upphandling och genomförande.

Efter avslutat förstudiearbete påbörjas projektering och därefter genomförs upphandling.

Kalkyl: Efter avslutad projektering kan priskalkyl B tas fram.

Efter avslutad upphandling tas priskalkyl A fram genom vinnande anbud.

Beslut: Efter genomförd upphandling tar servicenämnden formellt ett beslut om att anta anbudet och skriva entreprenadkontrakt.

För genomförandefas av projekt gäller Ales projektmodell.

Tillägg till projektmodellen är att fördjupad behovsanalys och projektdirektiv analyseras samt att en projektplan tas fram. Projektdirektiv tas fram av behovsnämnd i samarbete med lokalförsörjningschef och projektplan tas fram av projektledare.

5.8 Steg 8 Förvalta lokaler

Efter att ett lokalbehovsprojekt är avslutat träder förvaltningsskedet in.

Förvaltningsskedet handlar om skötseln och underhåll av lokalerna och till det även garantifrågor i nyss avslutade projekt.

En systematisk dialog skall hållas med verksamheten som hyr lokalerna och denna skall utgå från tydlig gränsdragningslista som beskriver ansvarsfördelningen mellan hyresvärd (fastighet) och hyresgäst (verksamhet). Här ingår också mindre lokalanpassningar som med tiden kan behöva utföras.

5.9 Steg 9 Avyttra lokaler

Om det visar sig att det inte finns behov av ett förvaltningsobjekt i form av en byggnad eller inhyrd lokal ska dessa avyttras. En annan anledning till avyttring kan vara den tekniska statusen för förvaltningsobjektet inte uppfyller kraven. En ytterligare anledning till avyttring kan vara att förvaltningsobjektet inte är ändamålsenligt för någon verksamhet.

Den inhyrda lokalen återlämnas till fastighetsägaren och den ägda byggnaden avyttras genom försäljning eller rivning. Vid försäljning utförs arbetet av samhällsbyggnadsförvaltningen. Rivning utförs i samverkan mellan serviceförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Beslut: Avyttring genom försäljning hanteras inom samhällsbyggnadsförvaltningen enligt delegation.

Beslut: Beslut om rivning fattas av kommunfullmäktige.

5.10 Steg 10 Akuta lokalbehov

Ibland kan det uppstå behov som inte har kunnat förutspås. Anledningarna till det uppkomna behovet är flera. En stor anledning kan vara att bristfällig planering historiskt har gjort att lokalförsörjningsplaneringen inte har kunnat verkställas i tid med byggprojekt.

Vidare kan anledningen vara till följd av politiska beslut, annat utfall gentemot befolkningsprognosen och planerat bostadsbyggande med förändrad åldersstruktur.

Då detta behov föreligger ska förvaltningschefen för behovsförvaltningen skicka en beställning till serviceförvaltningen, lokalförsörjningsenheten. Till beställningen ska en behovsbeskrivning bifogas. Efter att det inkommit påbörjas en utredning från serviceförvaltningen, lokalförsörjningsenheten.

Efter återkoppling till beställaren tas formellt beslut i styrgrupp för verksamhetslokaler för inriktning av projektet. Det blir sedan ett direktuppdrag.

Saknas finansiering ska ett ärende beredas för beslut i kommunfullmäktige. Med beslutspunkter nedan.

Beslut: Godkännande av hyresnivå i behovsnämnd.

Beslut: Servicenämnden tar beslut om investeringsbehov och föreslår beslut till kommunfullmäktige.

Beslut: Kommunstyrelsen tar beslut om investeringsbehov och föreslår beslut till kommunfullmäktige.

Beslut: Kommunfullmäktige tar beslut om investeringsbehov.

UTKAST

Sektor service

Diarienummer: SERN.2023.4

Datum: 2023-01-04

Nämndsekreterare Filip Olsson

Servicenämnden

Redovisning av delegeringsbeslut 2023

Förslag till beslut

Servicenämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegeringsbeslut för perioden 2022-11-26 - 2022-12-31

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

Servicenämnden har överlåtit sin beslutsrätt till utskott, ordförande och tjänstemän i enlighet med servicenämndens delegationsordning. Dessa beslut ska redovisas till servicenämnden. Redovisningen innebär inte att servicenämnden omprövar eller fastställer delegeringsbesluten. Däremot får servicenämnden återta lämnad delegering eller föregripa ett beslut i ett enskilt ärende av den som fått beslutsrätten genom att själv ta över ärendet och fatta beslut.

Under perioden 2022-11-26 - 2022-12-31 har följande delegeringsbeslut fattats:

Delegeringsbeslut fattade av fastighetschef

SERN.2023.10 Nol 2:234 – Uppsägning av hyresavtal

SERN.2023.11 Nol 2:234 - godkännande av hyresavtal

SERN.2023.12 Nol 2:234 – internöverenskommelse

SERN.2023.13 Utby 2:4 – godkännande av hyresavtal

SERN.2023.14 Utby 2:4 – internöverenskommelse

SERN.2023.15 Tollered 4:2 – Godkännande av hyresavtal

SERN.2023.17 Tollered 4:2 - Internöverenskommelse

SERN.2023.18 Nödinge 38:11 – Godkännande av hyresavtal

SERN.2023.19 Skepplanda 3:62 – Tilläggsavtal ramper

SERN.2023.20 Starrkärr 4:10 - Tilläggsavtal Markiser

SERN.2023.21 Ledet 1:4 – Tilläggsavtal grovtvättmaskin

SERN.2023.22Skårdal 1:68 – Tilläggsavtal Kylanläggning

Filip Olsson

Nämndsekreterare

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2023-01-04

Ekonomisk bedömning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Invånarperspektiv

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Området har beaktats men bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Beslutets genomförande

Beslutet är endast en redovisning av redan fattade beslut. Fattade beslut genomförs inom ramen för serviceförvaltningens ordinarie verksamhet.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen avstår från bedömning.

Sektor service

Diarienummer: SERN.2023.5

Datum: 2023-01-04

Nämndsekreterare Filip Olsson

Servicenämnden

Redovisning av underrättelser, beslut och domar 2023

Förslag till beslut

Servicenämnden beslutar att notera informationen

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

Under perioden 2022-11-26 till 2022-12-31 har följande underrättelser, beslut och domar adresserats servicenämnden:

- 2022-11-28, Jordbruksverket beslutar att betala ut 363 383 kronor i skolmjölksstöd för skolarbetet 2021/2022. (SERN.2022.121)
- 2022-12-12, Revisionsrapport - Fördjupad granskning av lokalförsörjningsprocessen. (SERN.2022.130)
- 2022-12-12, Följebrev till: Revisionsrapport - Fördjupad granskning av lokalförsörjningsprocessen (SERN.2022.130)

Filip Olsson

Nämndsekreterare

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2023-01-04

Jordbruksverkets beslut (SERN.202.121)

Revisionsrapport - Fördjupad granskning av lokalförsörjningsprocessen (SERN.2022.130)

Följebrev till: Revisionsrapport - Fördjupad granskning av lokalförsörjningsprocessen (SERN.2022.130)

Ekonomisk bedömning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Invånarperspektiv

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Området har beaktats men bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.